

Rectoria de Rajadell

Rajadell

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Nucli Antic. Plaça de l'Església.
Emplaçament Plaça de l'església del Nucli de Rajadell
Alçada: 363

Coordenades:

Latitud: 41.72876
Longitud: 1.7065
UTM Est (X): 392421
UTM Nord (Y): 4620470

Classificació

Número de fitxa 08178 - 16
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'edifici està en procés de rehabilitació
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Declaració de BCIL en la sessió ordinària del ple del Consell Comarcal del Bages (26/9/2022).
Data aprovació: dl., 26/09/2022 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Rajadell
Fitxes associades:
[Col·lecció parroquial](#)
Autoria de la fitxa PEP 1993 (Jordi Piñero)/ OPC 2017-20

Descripció

Edifici adossat a la part dreta de la façana principal de l'església parroquial de Sant Iscle i Santa Victòria. Presenta planta més o menys rectangular (amb una lleugera torsió) i coberta a doble vessant. Des de la part davantera té planta baixa més un pis i golfes. La part posterior s'allarga dues plantes més sota la planta baixa. La façana davantera, que dona a la plaça, es molt allargada però no es recte; al mig presenta un angle. És construïda amb un aparell força regular, amb carreus de dimensions petites ben escairats. Té un portal adovellat de mig punt, dos balcons (un d'ells sobre el portal) i dos finestres més als extrems, rectangulars i emmarcades amb carreus. La façana posterior és tal vegada més interessant, ja que s'assenta sobre la roca d'un cingle amb fort desnivell. En aquesta façana l'edifici presenta l'aspecte d'un gran casal. El mur, de gran alçaria, té una base molt consistent, quasi com una muralla. A l'angle SE s'obre una galeria que originàriament sembla que era de dues plantes, posteriorment tapiada en el nivell superior. Les obertures en aquesta part són petites i escasses. La façana lateral que uneix les dues façanes esmentades presenta també quatre finestres. La de la planta pis presenta grans brancals de pedra i ampit.

Observacions:

L'edifici està situat entre la plaça de l'església i l'església, i el cingle que dona al torrent de l'Enfilat, una zona abrupta i plena de vegetació. Es del segle XVII (amb fases posteriors i possiblement també anteriors) i esdevé l'edifici més antic del poble (tret del castell). La rectoria va ser la seu del Museu-Pinacoteca fins que va tancar portes, als voltants de 2014, degut al mal estat de l'edifici (forjats i cobertes). S'exposaven les dues col·leccions combinades, la etnogràfica (fitxa 191) i la pinacoteca (fitxa 140), que conserva i gestiona l'Associació Cultural Recreativa de Rajadell (ACR). A partir de 2014, en una primera fase, part del pis superior (les dependències del rector) va ser rehabilitat per l'ajuntament. En aquesta planta el rector ja no hi vivia, i ja s'havia estat traslladat l'arxiu parroquial. El 2019 l'ajuntament compra al bisbat l'edifici. Amb una subvenció de 150.000€ de la Diputació, l'ajuntament hi fa obres de rehabilitació els anys 2019-2020. El consistori preten dedicar l'immoble a oficina turística i a usos culturals. Concretament, vol recuperar l'antic museu amb criteris moderns. També vol reinstal·lar-hi el museu el propietari de les dues col·leccions esmentades, l'ACR. Pel que fa a l'interior de l'edifici, a la planta baixa hi ha dues tines cilíndriques. A la gran hi romanien, el 2019, un pessebre de l'antic museu. Els soterranis són la part més interessant de l'edifici, ja que les cambres dels dos nivells inferiors són obrades sobre la roca, que forma una paret natural. En aquestes cambres es conserven vestigis de menjadores i un forn de pa molt interessant. Els sostres són de fusta. Els quadros de la pinacoteca van ser traslladats per l'Ajuntament a un magatzem de l'estació, on romanen. La major part de la col·lecció etnogràfica es va mantenir fins 2019 a la planta baixa i plantes inferiors de la Rectoria. En aquest any es van traslladar a la nau del carrer Estació num. 27, al barri de l'Estació. Des de la rectoria s'accedeix a una jardí, l'antic hort del rector, que es troben entre l'església i la rectoria i el torrent. Hi ha una bassa de rec adossada a la paret de l'església. Des de l'hort s'aprecia una finestra amb la llinda decorada amb tres creus sobre cims, gravades. Considerem que no està inclosa a la fitxa del Catàleg de bens protegits 2014 corresponent a l'església parroquial de Sant Iscle i Santa Victòria, (num. 17) (BCIL), ni té cap fitxa pròpia.

Història

L'església de Sant Iscle i Santa Victoria, que fou parròquia des del principi, apareix documentada el 1154. La construcció existent de l'església és del segle XIV i reconstruïda a finals del XVI i durant tot el XVII. El 1615 es té notícia que, juntament amb la reforma de l'antic campanar i la construcció d'un comunidor, s'obrí un pas per comunicar l'església i la rectoria. Això vol dir que l'edifici de la rectoria, que en un principi estava separat de l'església i per això fou necessària la construcció del pas, ja existia. Deu ésser probablement l'edifici residencial més antic del poble (excepció feta del castell). Posteriorment s'allarga i s'adossa a la façana de l'església. A finals del segle XX s'hi van fer obres interiors per adequar l'habitabilitat de l'edifici.

Bibliografia

RAFAT (1981). Festa de Sant Sebastià

